

Do vzácných přírodních oblastí Prahy se opět vracejí stáda skotu, ovcí a koz

24.4.2023 - | Magistrát hlavního města Prahy

„Šetrné obhospodařování městských zemědělských pozemků je skvělý způsob, jak vrátit krajině její přirozený ráz. Tady se ukazuje, že tradiční způsob péče o krajinu často bývá ten nejlepší možný. Dostaly se ke mně i reakce veřejnosti, pro které bylo setkání se stádem ovcí během procházky příjemným překvapením a zpestřením a někteří lidé chodí stáda pozorovat cíleně jako součást víkendového relaxu. Je dobře, že Praha tento způsob péče o pastviny znovu bere za svůj a po dvaceti letech obnovené praxe už můžeme hovořit i o obnovené tradici,“ říká náměstkyně primátora hl. m. Prahy pro životní prostředí a klimatický plán Jana Komrsková.

„Rovnováha v přírodě je velmi křehká. Proto jsem rád, že jsme se v Praze vydali touto šetrnou cestou pastevního hospodaření na svých pozemcích. Praha je plná malebných přírodních lokalit a velmi chráněných území. Od jara do podzimu na vybraných pastvinách najdou svůj domov i stáda ovcí a koz. Díky jejich přítomnosti se pak v těchto lokalitách daří udržovat a obnovovat druhovou pestrost rostlin i živočichů, o kterou jsme v minulosti přišli,“ uvádí Jiří Pospíšil, náměstek primátora hl. m. Prahy pro kulturu, který má ve své gesci i oblast péče o zvířata (animal welfare).

Smíšená stáda ovcí a koz se budou pohybovat především po stepních lokalitách Prokopského a Šáreckého údolí, v Trojské kotlině ale i na mnoha dalších místech, která byla v minulosti vypásána, jako například na Pitkovické stráni nebo V hrobech nedaleko sídliště Kamýk. V loňském roce hlavní město také vyzkoušelo pastvu stádem tvořeným pouze kozami, které se na rozdíl od jiných druhů spásáčů dobře pohybují po skalách. V letošním roce je proto v plánu na tuto zkušenost navázat.

Pastva dvěma stády skotu v těchto dnech již začala. Jedno stádo se pohybuje v suchém poldru Čihadla mezi čtvrtěmi Kyje a Dolní Počernice. Druhé se bude přesouvat po vybraných loukách v oblasti Šeberova, Čimic, Lipenců nebo Šáreckého údolí. Svou letošní pouť však začalo v Oboře Hvězda, kde je v současnosti k vidění.

Obě stáda skotu tak začala vypásat pražské lokality ještě koncem dubna, pastva smíšenými stády ovcí a koz má potom začít v průběhu května. Všechna stáda naopak skončí s výpasem na přelomu října a listopadu.

Pastvu každoročně zajišťují dodavatelé vzeší z výběrových řízení. Zpravidla se jedná o soukromé zemědělce. Za pastvu skotu letos Praha zaplatí necelý milion korun. Pastva ovcí a koz se v současné době soutěží a není tak známa její letošní cena. V loňském roce však vyšla na milion korun.

Pastva ovcí a koz se uskutečňuje především ve zvláště chráněných územích v Praze kontinuálně již od roku 2000. Pastva skotu od roku 2012. Metropole tím navazuje na přerušenou tradici. Pastva na území dnešní Prahy patří mezi historické způsoby obhospodařování nejen stepí, ale i vlhkých luk. Kontinuita byla naposledy na delší dobu přerušena po druhé světové válce. Poté, co se po válce přestaly dříve pasené lokality vypásat, začaly degradovat ve smyslu ztráty druhové pestrosti.

Zvířata odstraňují okusem rostlin biomasu a výrazně tak pomáhají s údržbou především hůře přístupných nebo podmáčených lokalit. Zásadním smyslem a významným přínosem pastvy v ochraně přírody je narušování travního drnu a vytváření menších či větších plošek bez zapojené vegetace,

které jsou vypaseny či vydupány na holou půdu.

Rozrušený travní drn umožňuje konkurenčně slabším druhům rostlin, často se jedná o vzácné druhy, aby na konkrétní lokalitě mohly růst. Podobně jako u rostlin je na spásané plochy vázána celá řada bezobratlých živočichů. Především na stepích se vyskytuje mnoho druhů blanokřídlého hmyzu, který hnízdí v zemi. Tento hmyz si ale nedokáže vytvořit své komůrky v půdě, pokud je zde zapojený travní porost. Obnažené plochy využívají také někteří brouci, kteří zde loví svou kořist. Na trus skotu je zároveň vázána celá řada bezobratlých, kteří jsou zase potravou pro některé ptáky.

Aby zvířata každoročně nespásala stejné druhy rostlin, mění se termíny pastvy na jednotlivých lokalitách, případně ji hlavní město kombinuje s ručním kosením. Pastva není na celé ploše jednotlivých lokalit. Vždy se nechávají vybraná místa nespasená.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/do_vzacnych_prirodnich_oblasti_prahy_se.html